

Verksamhetsberättelse 2019 - 2020

Ålands
folkhögskola
www.afhs.ax

Ålands folkhögskola

Verksamhetsberättelse 2019-2020

Omslagsbild: Paul Bradley har både tillverkat svampen och tagit fotot

Innehåll

Läsåret 2019-2020	5	Valbara kurser	15
Skolans verksamhet	6	Skapande	15
Arbetsåret	6	Idrott	18
Kurser	6	Media	19
Externa kurser	6	Språk	19
Annan utyrning	6	Höja vitsord	20
Läsåret 2019-2020	6	Hantverkslinjen	22
Händelsekalender HT 2019	7	Grundår	22
Händelsekalender VT 2020	8	Fördjupningsår	25
Skolcoach	9	Gemensamma kurser	28
Skolans jämställdhetsarbete	9	Deltidsutbildning i naturfoto	29
IT-strategi	9	Fördjupningsår	32
Upphovsrätt	9	Sysselsättningsfrämjande kurs med inriktning på arbetsliv och hälsa	32
GDPR-lagen	9	Statistik	37
Marknadsföring	9	Förvaltning	38
Hållbarhetsstyrning	9	Skolans ägare och uppgift	38
Stipendier till studerande	9	Direktionen	38
Lärarnas och personalens fortbildning och deltagande i föreläsningar och mässor	10	Lärarkollegiet	39
Linjerna	12	Övrig personal	41
NYAlinjen	12	Studerandevård	41
Åmnesintegrering	12	Elevförbundet	42
Specialkurser	14	Fonder och värdepapper	45

Skolans julkort 2019 gjordes av Angelina Eklund

Läsåret 2019-2020

Läsåret som just avslutats har varit ett annorlunda år på många sätt och vis. Det har präglats av mycket flexibilitet samt utveckling av skolans utbildningsutbud.

Studeraantalet på NYAlinjen var lägre än tidigare läsår. Linjen Vildmark & foto kunde inte starta pga för få sökande, men en deltidsutbildning inom naturfoto genomfördes både grund- och fördjupningsnivå.

Eftersom studeraantalet blev

mindre än beräknat påbörjades arbetet i augusti med att planera en sysselsättningsfrämjande kurs inom arbetsliv och hälsa. I samarbete med AMS startade kursen den 13 januari och pågick till den 24 april.

Skolan blev under hösten med kort varsel erbjuden att delta i ett samarbetsprojekt med ett konstgymnasium i Bryssel. Mer finns att läsa om det på sidan 16.

Läroplanen till en heltidsutbildning

inom hälsa och friskvård har under vintern antagits av skolans direktion. Linjen MåBra! startar inkommande höst.

Öppet hus "Fokus på folkis" hölls lördagen den 29 februari. Dagen blev lyckad och det kom många besökare. Glädjande började ansökningar till skolans specialiserade linjer inkomma efter den dagen. Men så infördes undantagstillståndet med anledning av coronaviruset covid-19 som ledde till stiltje på ansökningsfronten. Därför förlängdes ansökningstiden med fyra veckor. Efter påsk tog ansökningarna till skolan fart igen.

Den 18 mars inleddes distansundervisning pga undantagstillståndet. Det ställde till det för oss alla inom skolvärlden. Mycket av skolans undervisning är praktisk varpå det var att tänka till hur lärarna skulle lösa undervisningen. De första två veckorna fanns fler frågor än svar. Jag vill verkligen poängtera att lärarna har lyckats bedriva sin undervisning. Många olika sätt att göra det på har tillämpats för att nå de studerande och inte tappa någon på vägen. Även handledning på skolan har i enskilda fall förekommit.

Klassvisa skolavslutningar hölls den 20 maj i skolans lokaliteter vid lite olika klockslag. Vi på skolan tyckte det var viktigt att få träffa de studerande och få ett så traditionellt avslut på skolåret som det bara var möjligt.

Art Park var en kurs som inte kunde genomföras till slut. Huvudsakligen genomförs det som praktiskt

arbete i skolans verkstäder. Ansvariga lärare har istället byggt en Art Park av tidigare års konstverk som är tillgänglig för allmänheten.

Skolans utegym byggdes under hösten och har använts under lektioner och raster. Det är även tillgängligt för allmänheten.

Nytt för i år är att skolans verksamhetsberättelse finns tillgänglig på skolans hemsida. Även hantverkslinjens slutprojekt presenteras där samt en digital fotoutställning, som skapats av studerande som gått deltidsutbildningen inom naturfoto, förevisas.

Jag vill tacka lärare, personal, studerande och skolans avgående direktion för era arbetsinsatser under detta speciella arbetsår. Vi har alla fått nya erfarenheter som vi säkert har nytta av även framledes.

Speciellt vill jag avtacka Bodil Ehn-Schauman, en trotjänare som började tjänstgöra på skolan år 1979: I sann folkhögskoleanda har du undervisat i drama och teater, fritt skapande, svenska och kommunikation, keramik samt samhälls- och livsorienterade ämnen. Med ditt goda hjärta och din mjuka framtoning har du fått ungdomar att öppna sig och mogna samt gett dem framtidstro och hopp.

Strömsvik den 20 maj 2020

Maria Säll-Öfverström
rektor

Skolans verksamhet

Arbetsåret

Kurser

Skolan har arrangerat följande kurs:

11.09.2019-11.03.2020 Onsdagskeramik

Externa kurser / uthyrningar

Skolan har hyrt ut utrymmen till utomstående för följande verksamheter:

10.06-13.06.2019 Finlands Svenska Ungdomsförbund FSU r.f, teater kalas och kodläger

10.06-11.06.2019 Alandia Strings r.f, sommarläger

03.08-06.08.2019 Kodarklubben r.f, sommarläger

30.08-01.09.2019 Ålands slöjd- och konsthantverk r.f, pilflättningskurs

Annan uthyrning

Internatsrum har hyrts av privatpersoner och myndigheter inom ÅLR för längre och kortare perioder.

Läsåret 2019-2020

Läsåret inleddes måndagen den 26 augusti 2019 och avslutades onsdagen den 20 maj 2020. Lärarna inledde det gemensamma arbetet vecka 34. Höstlovet inföll den 14-20 oktober och jullov hölls mellan den 23 december och 6 januari. Vårterminen inleddes tisdagen den 7 januari. Den 17-23 februari var det sportlov och påsklovet inföll den 9-13 april samt ledighet den Första maj. Lärarna avslutade det gemensamma arbetet 29 maj.

Händelsekalender HT 2019

- 26.8 Skolstart
- 26-29.8 Pilflättningskurs för hantverkslinjen med Steen Madsen
- 3.9 NYAlinjen på studiebesök till Svinryggens ÅVC och Emmaus bygg- och möbelretur
- 31.8 Samarbetsdag för hela skolan
- 9.9 Hantverkslinjen deltar i heta arbeten kurs
- 10.9 Föräldraträff på skolan
- 13.9 NYAlinjen på studiebesök till AMS, Emmaus shop och returcafe
- 16.9 NYAlinjen på studiebesök till Ålands landsbygdscentrum i Jomala
- 23.9 NYAlinjen, föreläsare från Ålands Natur & Miljö
- 9.10 NYAlinjen på studiebesök till miniatyrstaden Mariehamn, Ålands sjöfartsmuseum och på föreläsning om klamydia & HIV
- 10.10 Direktionsval av nya studeranderepresentanter till skolans direktion
- 6.11 Skolans födelsedag, 124 år
- 3.12 NYAlinjen besökte minimässan som hölls av Ålands yrkesgymnasium
- 8-9.11 Hantverkslinjen på studieresa till hantverksmässan i Tallin
- 10.12 Utelunch med hela skolan
- 16.12 NYAlinjen, föreläsning hela dagen om ANDTS
- 18.11 NYAlinjen besökte yrkesmässa, Ålands yrkesgymnasium
- 13.12 Luciamorgon i matsalen
- 18.12 Tema julgodis för skolans studerande
- 19.12 Skolans julbord med gäster
- 20.12 NYAlinjen avslutade höstterminen med discobowling

Luciafirande med juldans

Händelsekalender VT 2020

- 7.1 Terminsstart
- 14-17.01 Studiebesök från skolan i Bryssel som deltar i det gemmensamma projektet "klimatförändringar"
- 20.1 Harriet Strandvik föreläste för NYAlinjen om ekologisk, närproducerad, billig och nyttig mat
- 30.1,5.2 Folkhälsans ekonomi- och skuldrådgivare föreläste för NYAlinjen om "din ekonomi" vid två tillfällen
- 1.2 Elevförbundsmöte
- 6.2 Regnbågsfyren föreläste för NYAlinjen
- 13.2 Rädda Barnen och Ungdomslotsarna besökte NYAlinjen
- 29.2 Öppet hus på skolan mellan kl. 11.00-15.00 "fokus på folkis"
- 4.3 Öppnande av utställning "skapande processer" på Finströms bibliotek
- 10.3 "Prova-på-dag" för grundskolornas åk 9
- 20.5 Skolavslutning

Studiebesök från Bryssel. Foto: Paul Bradley

Skolcoach.

Skolcoachen erbjuder individuellt stöd till studerande som är i behov av det och är medlem i skolans studerandevårdsgrupp.

Våren 2020, under coronaepidemin, hade skolcoachen en viktig roll i att upprätthålla kontakten med de studerande och fortsättningsvis ge det stöd som behövdes i de studerandes skolvardag då undervisningen blev omvandlad till distansundervisning.

Skolans jämställdhetsarbete

Under våren utfördes jämställdhetsenkäten med studerande enligt jämställdhetsplanens direktiv samt planen för sexuella trakasserier.

IT-strategi

Ett IT-strategidokument för Ålands folkhögskola togs fram 2016 och uppdateras kontinuerligt.

Upphovsrätt och dylikt

Skolans upphovsrättsarbete och närliggande områden som t.ex. personskydd, verkstadsanvändning och kundarbeten uppdateras kontinuerligt. Arbetet har resulterat i ett avtalsdokument mellan skolan och studerande/personal.

GDPR

Den nya dataskyddslagen (GDPR) trädde i kraft 2018. Arbetet med att anpassa verksamheten pågår kontinuerligt.

Marknadsföring

Skolan har under våren arbetat med att ta fram en ny marknadsplan och grafisk profil. Resultat kommer att redovisas under hösten 2020.

Skolans arbetarskydd

Ålands folkhögskolas krisplan reviderades hösten/våren 2019-20 och anpassades efter skolans verksamhet.

Arbetarskyddsgruppen sammanträdde både under hösten och våren för att kartlägga skolans nödutgångar och uppdatera förstahjälpskåpen.

Hållbarhetsstyrning

Hållbarhetsarbete sker som en naturlig del i den dagliga verksamheten och beaktas i samband med uppgörande av budgetförslag utifrån landskapets allmänna anvisningar. Under våren har personal deltagit i strategiskt utvecklings- och hållbarhetsarbete som anordnats av Ålands landskapsregering.

Stipendier till studerande

Svenska studiefonden
Emilia Mathisen
Lara Horner

Julius Sundbloms minnesstiftelse
Angelina Eklund

Ålandsbanken Abp
Emma Edenberg
Zacharias Johansson

Ålands Konstförening r.f.
Martina Eklund

Lärarnas och personalens fortbildning och deltagande i föreläsningar och mässor

		8.11.2019	Samtliga, krigstraumaföreläsning
11.06-13.06.2019	Paul Bradley och Marie Laaksonen-Dimic, grundkurs i arbetarskydd	4.12.2019	Åsa Nyman, kurs Förskottsuppbörden 2020
7-9.08.2019	Marie Johansson, Åsa Nyman och Maria Säll-Öfverström, folkhögskoledagar	5.12.2019	Eva Ekström-Andersen och Maria Säll-Öfverström, fördjupningskurs för lärare, lärplattform Itslearning
16.09.2019	Monica Dolke, seminarium om utanförskap, ABF Åland	9.12.2019	Maria Säll-Öfverström deltar i chefsforum
24.09.2019	Åsa Nyman, föreläsning om inkludering och normkritik i bilder och text	Vårterminen 2020	Monica Dolke, karriärvägledning
25.09.2019	Maria Säll-Öfverström, grundläggande workshop för lärare, lärplattform Itslearning	15.01.2020	Maria Säll-Öfverström och Åsa Nyman, workshop för administratörer, lärplattform Itslearning
Sept-dec 2019	Eva Ekström-Andersen, distanskursen Skriv ditt liv	30.01.2020	Eva Ekström-Andersen, seminarium Dialog 2020
21.10-22.10.2019	Peter Bergström och Paul Bradley, utvecklingsseminarium IFOUS	30.01-31.01.2020	Maria Säll-Öfverström, seminarium Dialog 2020
10.10-13.10.2019	Anna Sundblom-Westerlund, motorsågskurs	4.02.2020	Marie Laaksonen-Dimic och Åsa Nyman, föreläsningen Bli stärkt och få styrkan att säga ifrån
25.10-27.10.2019	Eva Ekström-Andersen och Marie Johansson, idrottspsykologisk coaching	6.02.2020	Marie Laaksonen-Dimic, föreläsningen Kulturkrockar och integration
29.10.2019	Åsa Nyman, grundkurs i tillgänglighet på Webben	20-21.04.2020	Paul Bradley, digitalt seminarium IFOUS
6-8.11.2019	Monique Lundberg, seminarium Bildstorm 7	25.05, 28.05.2020	Fortbildning för skolans alla lärare och viss personal, lärplattformen Teams

Linjerna

NYA linjen

Linjen är en ettårig och allmänbildande utbildning. I undervisningen arbetas mycket med att utveckla de studerandes färdigheter i kommunikation, social kompetens, informationssökande, samarbete och ansvarstagande. En viktig målsättning är att förmedla kunskap och inspiration inför framtida yrkesval och studier. Undervisningen har bestått av ämnesintegrerade projekt, specialkurser och valbara kurser. De studerande har erbjudits möjligheten att höja vissa grundskolevitsord.

Undervisningen har varit indelad i fem perioder med ett fast veckoschema för respektive period.

ÄMNESINTEGRERING

Det här blocket är obligatoriskt för alla studerande på NYA linjen. Intentionen har varit att arbeta ämnesintegrerat för att skapa sammanhang som givit möjlighet till större förståelse för samband mellan ämnen. I undervisningen har metoderna varierat från föreläsningar till samarbetsinläring, studiestrategier och studiebesök.

Studiehandledning (MD)

2 grupper, 19 lektioner vardera

En kort introduktion gavs till hur man kan jobba med sin hjärna, inte mot den, vid inläring. Hur fungerar inläring? Vad är motivation? Är mål viktiga att ha? Hur ser framtiden ut

på arbetsmarknaden – nya yrken och kompetenser? Individuell handledning och coaching har givits vid ansökningsprocessen.

IKT (PBe)

2 grupper, 16 lektioner vardera

Informations- och kommunikationsteknologi. Grundkurs i datoranvändning. I kursen behandlades fyra delar: Filhantering, operativsystem, Microsoft Office (Word, Excel och PowerPoint) och internetanvändning. För godkänd kurs gällde aktiv närvaro (85%) samt gjorda uppgifter i respektive del.

Kommunikation (BE-S)

2 grupper, 16 lektioner vardera

Att "våga tala", att tala är mer än bara ord, teoretiska och praktiska övningar i retorik, kroppsspråk och att utveckla sin uttrycksförmåga. Vad händer med våra röster i olika känslolägen? Hur hitta styrkan och glädjen i att hålla föredrag?

Studiestrategier (EE-A)

2 grupper, 16 lektioner vardera

De studerande har fått kunskap om olika typer av studiestrategier och har också hittat sina egna styrkor för att kunna studera effektivt. Dokument och arbetsformer relevanta för en fungerande skolgång har diskuterats. Uppgifterna har gjorts enskilt, i par eller i mindre grupper.

Personlig utveckling och mindfulness (MJ)

2 grupper, 16 lektioner vardera

Varje lektion innehöll en teoretisk del gällande hjärnans funktioner och nyttan med mental träning, en mer praktisk del där koncentration och uppmärksamhet övades genom olika dramalekar och en del där en specifik metod för avspänning och mental träning noggrant övades in och repeterades så att de studerande till slut utan problem kunde praktisera övningen under 20 minuter samt oftast en avdelning där vardagsmassage lärdes ut och de studerande fick välja om de ville ge eller ta emot.

Världen jag lever i

– Happy planet

(PB, MD) 54 lektioner

Ett projekt som har integrerat svenska, engelska, historia, samhällskunskap, geografi, matematik och sociala ämnen. Som övergripande mål har projektet innefattat återvinning, miljö och hållbar utveckling. I projektet har vi sett på sociala och ekonomiska skillnader mellan länder i världen. Vi har nyhetsrapporterat för att hålla oss uppdaterade om vad som hänt i omvärlden. För godkänd kurs krävdes godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Återbruk (BE-S, LN-H)

33 lektioner

De studerande har bekantat sig med massor av olika material som egentligen är skräp och funderat kring vad man kan skapa av detta

istället för att kasta. De började med små konstverk på kartongbitar som var 8 x 8 cm. Dessa fogades sedan samman till en stor helhet. Efter det fortsatte de studerande med egna projekt av återvinningsmaterial. Det blev till exempel hus, slott, spel, väskor och kuddar. Många gjorde också smycken och makraméarmband. Ytterligare ett tema var återbruk av tidningspapper som resulterade i bl.a. korgar, skålar och grytunderlägg.

Världen jag lever i

– Kultur och konflikt

(PB, MD) 50 lektioner

Ett projekt som har integrerat svenska, engelska, historia, samhällskunskap, geografi, matematik och sociala ämnen. Vi har studerat kulturkretsar och olika kulturella uttryck. Vi har sett på olika konflikter i världen och lärt om mänskliga rättigheter. Vi har nyhetsrapporterat för att hålla oss uppdaterade om vad som hänt i omvärlden. Målet har varit att få studerandes världsbild att växa. För godkänd kurs krävdes godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Jag flyttar hemifrån

(MD, BE-S) 62 lektioner

Ett projekt som har integrerat svenska, samhällskunskap, matematik samt estetiska och sociala ämnen. Under projektets gång har studerande lärt sig grundläggande privatekonomi, att inreda sitt hem och hur man söker arbete. Även relationer, konflikthantering och känslor som rör

samliv har tagits upp. Målet var att ge de studerande både ekonomiska och känslomässiga redskap för vuxenlivet. För godkänd kurs krävdes godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Att vara annorlunda (MD, BE-S) 56 lektioner

Ett projekt som integrerar svenska, samhällskunskap, psykologi samt sociala och kreativa ämnen. Målet har varit att ge de studerande förståelse för att vi alla är olika, på olika sätt, att det är viktigt att kunna visa medkänsla och empati för andra människor. Det var också ett mål att de studerande ska förstå hur diskriminering motarbetas genom lagstiftning som bygger på mänskliga rättigheter. Den slutliga delen av projektet har undervisats via distansstudier på Wilma. För godkänd kurs krävdes godkända uppgifter och aktivitet och närvaro både på lektioner och på Wilma.

Art Park (BE-S, PB, ML) 18 lektioner

Projektet hade inletts och flera spännande projekt hade skissats när coronakrisen avbröt verksamheten. Därför består Art Park denna säsong av tidigare års konstverk.

Design Finland (PBe, MD) 50 lektioner

Projektet har integrerat historia, formgivning och svenska. Målet har varit att de studerande ska få förståelse för Finlands och Ålands spännande resa från storfurstendöme i Ryssland med en vaknande nationalism till en självständig republik. I viss mån har både politik och ekonomi funnits i materialet, men i huvudsak har Finlands 100-åriga historia berättats genom konst, konstindustri och formgivning.

Hela kursen har utförts som distansarbete på Teams. Målet för kursen har varit att ge de studerande både teoretiska och praktiska kunskaper om Finland och finsk formgivning.

SPECIALKURSER

Valbara specialkurser som ger specifika intyg utöver skolans intyg.

Datorkörkort (PBe) 60 lektioner

Undervisningen grundar sig på ECDL (European Computer Driving Licence). Datorkörkortskursen hölls enligt "Light"-modellen och bestod av följande moduler: 1. Windows och den här datorn, 2. Word - Ordbehandling, 3. Excel - Kalkyl och diagram, 4. PowerPoint - Presentationer. Varje modul avslutades med ett tentamenstillfälle i samarbete med ÅYG. Sista delen skedde på distans via Wilma och Teams. För intyg över godkänd kurs krävdes godkänt i alla tentamenstillfällen.

Matlagning (MK) 45 lektioner

De studerande har bl.a. planerat och tillagat måltider. Undervisningen har syftat till att de studerande skall förstå innebörden av god hygien vid matlagning. Vid kursens slut har flera studerande i prov visat godkända grundkunskaper i livsmedelshygien och därmed fått intyg i hygienkompetens, s.k. hygienpass.

VALBARA KURSER

Valbara kurser fanns i ämneskategorierna skapande, musik, idrott, media och språk.

SKAPANDE

Textila tekniker (LN-H)

37 lektioner

Studerande jobbade med individuella projekt under temat textila tekniker. Kursen inleddes med tovning. De studerande tovade olika tredimensionella figurer. Därefter jobbade de med olika projekt inom sömnad, virkning och makramé. Det resulterade i produkter som huvtröja, kuddar, necessärer, virkade skålar, armband och nyckelringar.

Teckning del 1-2 (ML)

33+34 lektioner, totalt 67 lektioner

Grundkurs i teckning av olika bildmotiv och användande av olika tekniker och teckningsmaterial. Genom olika uppgifter övade de studerande upp sin förmåga att se och iakttä form, struktur och volym. Teckningsuppgifterna har baserats på egna tolkningar av konststilar och kända konstnärers verk ur konsthistorien.

Att arbeta i svartvitt och gråskala och uppövning av förmågan att arbeta fram kontraster i ljus och mörker, egna tolkningar på olika teman och att avbilda intressanta motiv på ett personligt och kreativt sätt har ingått. Under mars månad hade de studerande teckningar med i utställningen "Skapande processer" på biblioteket i Finström.

Målning del 1-2 (ML)

30+30 lektioner, totalt 60 lektioner

Under kursen har vi målat med täckfärger, färgpennor, akvarellfärger, akvarellpennor och akrylfärger på olika slags papper. Vi har utforskat de olika färgmaterialens egenskaper och de studerande har lärt sig grunderna i färglära och fått bekanta sig med användbara färgblandningar.

Akrylfärger är mångsidiga och spännande att arbeta med och de studerande har prövat på olika sätt att måla för att få speciella effekter med t.ex. palettkniv och svamp. Färgerna har också kombinerats i spännande mixed media målningar utgående från egna bildidéer. I undervisningen har ingått olika konststilar inom måleri, kända konstnärer och intressanta delar ur konsthistorien.

Målningskursens studerande har deltagit med konstverk i utställningen "Skapande processer" på Finströms bibliotek under mars månad. De studerande har fått målningsuppgifter utgående från ett brett spektrum av teman och skapat egna kreativa tolkningar.

Keramik, projekt Bryssel (PB) 49 lektioner genomfördes av 90 planerade lektioner

Innan den planerade keramikkursen kom igång blev Ålands folkhögskola kontaktad av ett konstgymnasium i Bryssel, Bozar Atheneum Anderlecht, som ville ha en samarbetspartner för ett internationellt projekt. Projektets tema var klimatförändring och formen för projektet var utbyten av elevbesök som skulle leda till en utställning i Bryssel.

Det bestämdes i skolan att keramikkursens timmar skulle vikas till det här projektet och att läraren Paul Bradley skulle leda folkhögskolans deltagande.

Vardera skola skulle anlita en konstnär och en expert i miljöfrågor.

Som konstnär anlätades Minna Öberg som varit elev vid folkhögskolan och som har deltagit i flera internationella projekt och utställningar under sin karriär. Som klimatexpert anlätades Erica Scott efter rekommendation från Ålands Natur & Miljö.

Minna Öberg och Erica Scott gav presentationer och ledde diskussioner under senhösten. Minna ledde även de studerande i utvecklingen av idéer till det konstnärliga arbetet. Måndagen den 13 januari på kvällen anlände sedan ett härligt gäng elever och lärare från skolan i Bryssel. Från första stund på Åland fascinerades de av både stort och smått - frosten på parkeringen vid flygplatsen blev en upplevelse och det verkade vara en besvikelse att vi inte hade snö.

Våra belgiska gäster på besök i lagtinget. Foto: Paul Bradley

Dagen efter träffades de studerande från Bryssel och de studerande vid folkhögskolan och efter introduktionen blev det porträttövning i keramikverkstaden.

På onsdagsmorgonen blev det en stor diskussion om klimatförändring med alla studerande i projektet. På eftermiddagen gjordes en utflykt i skolans minibussar till Kastelholm och Bomarsund samt en rundtur i Vårdö. Besökarna från Bryssel var mest fascinerad över vattnet och en minnesvärd stund var när en havsörn flög över gruppen vid Bomarsunds fästning. På kvällen deltog brysselbesökarna i keramikklubben där Paul Bradley ledde en drejningslektion.

På torsdag morgon presenterade Minna Öberg sin verksamhet samt ledde konstövningar. På torsdag eftermiddag visade fotoläraren Andy Horner bilder från Nordens natur – där fick brysselsbesökarna se mycket snö, något de hade hoppats få uppleva på riktigt. Efter bildspelet åkte brysselsbesökarna till Mariehamn där de skulle övernatta. På vägen besöktes Judys keramikverkstad där Judy Kuitunen som vanligt var generös med sin tid och sin gästfrihet.

Under fredagen var Paul Bradley med på de olika studiebesöken i Mariehamn. Först besöktes Ålands Natur och Miljö, där Erica Scott presenterade sig. Sedan var det en guidad rundvandring på Ålands Konstmuseum. Lunch intogs på Emmaus returkafé, där Emmaus internationella president Carina Aaltonen berättade om organisationens verksamhet både

på Åland och internationellt. En av de studerande från Bryssel passade på att anhölla om plats på det internationella arbetslägret som Emmaus håller på Åland varje sommar.

Efter lunch besöktes Ålands lagting, där Ålands representant i Bryssel ledde en rundvandring och politikerna Katrin Sjögren, Simon Påvals och Jesper Josefsson berättade om arbetet mot klimatförändringarna. Till sist var det dags att ta farväl av brysselbesökarna. Stunden lättades upp lite av planerna på att få träffas igen inom en snar framtid. Så blev det dock inte, vilket ingen visste då. Därför fortsatte man med fokus på keramik. Planen var att de åländska studerandena skulle skapa konstverk till utställningen i Bryssel och skisser och maquetteer hann göras innan verksamheten var tvungen att avbrytas på grund av undantagstillståndet.

Paul Bradley fortsatte med arbetet utgående från elevernas idéer och utställningen i Bryssel är planerad till hösten. Det är dock tveksamt om besöket härifrån kan bli av. Några av de studerande har visat intresse för ett besök på höstlovet, men det är oklart var alla befinner sig just då.

Fritt skapande (BE-S) 30 lektioner

Under temat "fånga naturen" har de studerande haft till uppgift att fotografera spännande fenomen i naturen och av dessa foton skapa ett bildcollage; en liten utställning. Även individuellt uppbyggda fantasikonstverk i naturen har gjorts.

Drama/teater (BE-S)

46+80 lektioner

Höstterminen inleddes med drama, pantomim, kroppsspråk och inlevelseövningar för att uppnå en grupptrygghet och en "våga vilja" attityd samt "bjuda på sig själv känsla". Röst-, tal-, andnings- och avslappningsövningar ingick som en naturlig del. Vårterminen startade med dramaövningar, rollspel, charader och improvisation.

Järnsmede (AS-W) 45 lektioner

Grundkurs i järnsmede. Kursen började med säkerhetsgenomgång. De studerande har arbetat med olika grundläggande tekniker, såsom sträckning, bockning och klyvning samt lärt sig att hantera järnet vad gäller smidestemperatur. Efter att ha arbetat med av läraren givna uppgifter har de studerande arbetat med individuella projekt, bland annat konsoler, krokar och knivar.

Mat från hela världen (PB)

30 lektioner

Kursen var en rundvandring i världens gastronomi; de studerande fick laga maträtter från världens alla hörn. Tyngdpunkten lades på autenticitet med ingredienser som galangal (Thailand) och kochujang (Korea) som inte är så välkända i Norden.

IDROTT

Målet med kurserna i idrott och sport har främst varit att praktiskt utföra olika idrottsgrenar samt att utveckla de studerandes sociala förmåga.

Idrott del 1-2 (MJ)

39+37 lektioner, totalt 76 lektioner

Del 1: De studerande fick inledningsvis bekanta sig med och genomföra några olika fysiska tester för att mäta sin förmåga. Exempel på tester var stående enbenshopp, att lyfta traktordäck, balanstest och handstyrka. De studerande fick också i uppgift att föra träningsdagbok för att synliggöra sin utveckling och vana att dokumentera. Varje tillfälle som hölls på skolan bestod av skogsvandring eller vanlig promenad och sen en aktivitet inomhus med stor variation; yoga, stretching, fyrmannafotboll, styrketräning och vardagsmassage exempelvis. Klättring förekom också på schemat.

Del 2: Endast ett tillfälle kunde hållas som vanligt på skolan. Samtliga övriga lektioner skedde som distansundervisning eftersom undantagstillstånd infördes. De studerande fick

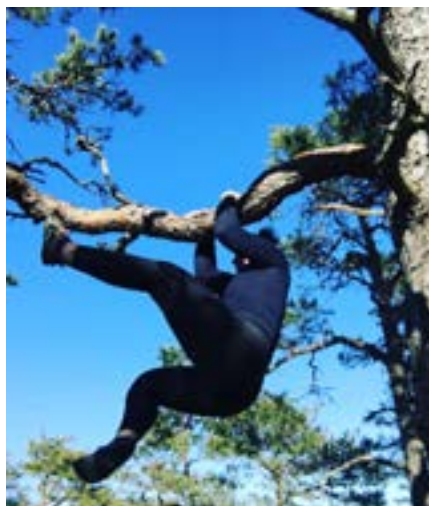

Foto: Pär Löthman

då veckovisa uppgifter att redovisa i bilder. Innehållet skulle spegla fysisk aktivitet, frisk luft och kondition/uthållighet.

Styrketräning (MJ) 38 lektioner

De studerande fick tillfälle att få personlig träning då gruppen var liten och träningen kunde göras mer individuell än vad som är vanligt. Detta ledde till oväntade framgångar och nya kunskaper för de intresserade studerandena. En del teori avhandlades i diskussioner och reflektioner. Flera rekord sattes och nya kunskaper förvärvades både i och utanför skolans gym.

Friskvård och hälsa (MJ)

42 lektioner

De studerande fick inledningsvis bekanta sig med och testa några olika fysiska tester för att mäta sin förmåga. Exempel på tester var stående enbenshopp, att lyfta traktordäck, balanstest och handstyrka.

De studerande fick också i uppgift att föra träningsdagbok för att synliggöra sin utveckling och vana att dokumentera. Varje tillfälle som hölls på skolan bestod av skogsvandring eller vanlig promenad och sen en aktivitet inomhus med stor variation; yoga, stretching, fyrmannafotboll, styrketräning och vardagsmassage exempelvis. Klättring förekom också på schemat.

Samtliga övriga lektioner skedde som distansundervisning eftersom undantagstillstånd infördes. De studerande fick då veckovisa uppgifter

att redovisa i bilder. Innehållet skulle spegla fysisk aktivitet, frisk luft och kondition/uthållighet.

Äventyrsaktivitet del 1-2 (MJ)

38+26 lektioner

Kursen genomfördes helt på vattnet med säkerhetskurs som inledning, paddlingsövningar för att komma igång och därefter kortare och längre utflykter i inre skärgård. Ingen tältövernattning gjordes. Kursen förlängdes och omfattade även en del med fokus på klättring inomhus med rep och sele, samt bouldering. Fler elever än de från början anmälda anslöt under kursens gång.

MEDIA

Grafisk design del 1-3 (PBe)

42+41+40 lektioner

totalt 123 lektioner

Kursen bestod av grundläggande digital bild- och textbehandling i programmen Adobe InDesign, Illustrator och Photoshop. De studerande fick orientering i verktyg, menyer och olika bildformat samt introduktion till vektorgrafik och grafisk form.

Den avslutande delen av kursen har gjorts på distans med uppgifter i animering och webbdesign. För godkänd kurs gällde aktiv närvaro och inlämnade arbetsuppgifter.

SPRÅK

Svenska för inflyttade (EE-A)

208 lektioner

De studerandes språknivå har utvecklats under hela läsåret. De har mött språket och tränat sin svenska

genom att läsa, tala, skriva och lyssna. Språkförståelse, ordförråd, uttal, att läsa och lyssna på olika nivåer och typer av svenska har genomlyst undervisningen. Kunskap om och i svenska har samtidigt gett lokalkännedom om Åland och det åländska samhället. En viktig del är förankringen i de olika projekt och övriga kurser

de studerande deltagit i.

English for fun (EE-A)

30 lektioner

Enskilt arbete i läromedlet Ready Steady Go har varit grunden i kursen. Vidare har de studerande gjort olika läsförståelser med tillhörande presentationer, både muntligt och skriftligt.

HÖJA VITSORD

Beskrivningar på lärokurserna baserar sig på grundskolans läroplan 2015. I tabellen och texten nedan redovisas hur undervisningen organiserats.

Ämnen	Gruppstorlek	Antal höjda vitsord					totalt
		ett steg	två steg	tre steg	fyra steg	fem steg	
Engelska HT	6	1		1			2
Fysik HT	5	1	1	1			3
Svenska VT	8	1					1
Matematik VT	12	2	2	1	1		6
Samhällskunskap VT	6		5				5
Historia HT/VT	11	1	1	2	1		5

Engelska (EE-A) 60 lektioner

Kursen följer de fastslagna direktiven för grundskolans läroplan. De studerande har läst och översatt olika typer av texter samt gjort muntliga och skriftliga redovisningar både inför klass och enskilt. Ett större arbete om Alfred Nobel har gjorts, Filmen Återstoden av dagen med tillhörande filmanalys, miljöbeskrivning och personporträtt har ingått.

Fysik (PR) 60 lektioner

Kursen följde i huvudsak TEFYs läroböcker "Fysik Lpo 1-3". Undervisningen byggde på skriftlig och muntlig kommunikation i form av teorigenomgångar och enklare praktiska demonstrationer följda av arbetsuppgifter som löstes individuellt eller i grupp med möjlighet till handledning.

Tre delprov genomfördes. Första delprovet omfattade materia, kraf-

ter, tryck, tid och rörelse. Det andra omfattade ellära, magnetism, arbete, energi och värmelära och det tredje omfattade optik, akustik samt atom- och kärnfysik. Under kursens gång genomfördes även tre skriftliga förhör och tre inlämningsuppgifter.

Svenska (EE-A) 60 lektioner

Kursen följer de fastslagna direktiven för grundskolans läroplan. Kursen omfattade tidningskunskap, läsförståelser, novellanalys, filmanalys med tillhörande personporträtt och miljöbeskrivning på filmen Kim Novak badade aldrig i Genesarets sjö, faktauppsats, powerpointpresentation, ordklassprov och satsdelsförhör.

Matematik (PR) 60 lektioner

Kursen följde i huvudsak kapitel 1-6 i "Matematikboken Z" (Libers förlag), med tillägg för bråkräkning och

ekvationer. De studerande valde själva röd (svårare) eller grön (lättare) bok efter egen nivå och målsättning. Undervisningen byggde på skriftlig och muntlig kommunikation i form av teorigenomgångar vid tavlan följda av individuellt arbete med möjlighet till personlig handledning. Fem skriftliga förhör, två inlämningsuppgifter och tre delprov genomfördes.

Historia (MD) 60 lektioner

I kursen har ingått följande temata: upplysningen och franska revolutionen, industrialismen, urbaniseringen och den teknologiska utvecklingen.

De politiska ideologiernas uppkomst, demokratins framväxt, nationalism, imperialism och kolonialism, Första världskriget, Andra världskriget, tiden efter 1945 och världen idag har också gått igenom. Även Finlands och Ålands historia från början av 1800-talet fram till i dag har tagits upp genom en hemtent.

Höjningen av grundskolevitsord i historia har grundat sig på uppvisad timaktivitet och de instuderingsuppgifter som gjorts mellan lektionerna samt tre prov, en hemtent och en hemuppgift.

Samhällskunskap (MD) 60 lektioner

Kursen är baserad på grundskolans läroplan i samhällskunskap. I kursen har ingått allt från medborgarskap till valsysteem och ideologier. Kommuner, landskapet Åland med vårt självstyre och Finland. Även EU har behandlats samt juridisk vardagskompetens. I höjningskursen har ingått tre prov.

Foto: Daniels Aleksejevs

Hantverkslinjen

Vår hantverksutbildning erbjuder de studerande möjlighet att bekanta sig med många olika tekniker, material och formspråk. Hantverket kräver ständig förnyelse och undervisningen fokuserar på att utveckla och förverkliga nya idéer. Produktutveckling får således en central roll i utbildningen eftersom behovet av nya hantverksprodukter kommer att vara stort även i framtiden.

Studerandes delaktighet och ansvarstagande är utmärkande för hantverkslinjens karaktär och uppbyggnad. De studerande ska efter att ha genomgått grundåret haft möjlighet att utveckla förmågan att skapa, uppleva och analysera uttryck inom olika material och hantverk. Efter att ha genomgått fördjupningsåret har de studerande erhållit ytterligare grundkunskaper, färdigheter och konstnärlig framställning inom fyra valda ämnesområden. Utbildningen utgör en bra grund för fortsatta studier eller för att kunna verka som hantverkare.

GRUNDÅR

Grundårets studerande har fått ta del av all nedan beskriven undervisning och har således fått prova på många tekniker och material. Därmed har de fått möjlighet att utveckla förmågan att skapa, uppleva och analysera uttryck inom olika material och hantverk.

Vävning (LN-H) 154 lektioner

Undervisningen har gett grundläggande kunskaper i vävning. Kursen började med att de studerande planerade, satte upp och vävde band i bandgrind, både vanliga och med mönster. Några vävde också brickband. Efter det började de studerande planera egen väv. Några började reva, medan andra fick möjlighet att prova på att väva på färdigt uppsatta vävar. Efter hand har alla studerande satt upp en egen väv från början till slut och lärt sig hela processen hur man planerar en väv, revar och lägger upp i vävstol, hur man väver och färdigställer. Det har vävts mattor i tuskaft, rosengång, gåsögon m.m. Det har också blivit plädar, halsdukar, sjalar, benlindor och många roliga experiment med bl.a. ryaknutar, vågor och olika typer av inslag. De studerande som har önskat har även haft möjlighet att träna andra garntechniker som virkning och stickning. Terminen avslutades med distansstudier och studerande fortsatte jobba hemma så gott det gick. Några som hade påbör-

Foto: Jana Stenius

jade vävprojekt fick lov att komma till skolan för att göra färdigt.

Textil (LN-H) 160 lektioner

De studerande började med grunderna i sömnad. Första uppgiften var att sy nåldynor för att kunna ha nålarna på armen. Efter det blev det väskor, dynvar och necessärer. Sedan fortsatte de med grunder i lapptechnik och quiltning. De jobbade främst med Seminolteknik, som innebär att man skär remsor, syr ihop, skär och syr ihop igen. En mångsidig teknik som innehåller många genvägar. Sedan fortsatte studerande med att prova på olika tekniker för tygryck och hur man blandar färger. De har gjort stämplor, skurit plasticsabloner och belyst ramar från egna original. Flera har tryckt på tyger som de sedan sytt till olika produkter. Efter det var det tovning på schemat. De studerande provade på olika tekniker som torrtovning, rulltovning och att tova tredimensionellt. De studerande har också arbetat på temat återbruk och använt sig av bl.a. jeansstyng, stickade tröjor, läder, papper, dragked och cykelslang. Flera studerande har tagit ut mönster och sytt nya plagg. Läsåret avslutades med distansstudier och studerande jobbade ivrigt vidare hemma och fick vid behov handledning via olika digitala kanaler.

Metall (AS-W) 144 lektioner

Terminen inleddes med kursen Heta arbeten och säkerhetsgenomgång av respektive verkstad. Därefter påbörjades arbetet i verkstäderna med ett

luffarslöjdsprojekt. Det arbetades med både större och mindre objekt. Därefter fortsatte arbetet i smedjan med teknikövningar och projektet "Äppel päppel piron paron". Smidda ljusstakar med ljushållare för både block- och kronljus designades och smiddes. Drivning och planering av skålar i olika metaller har gjorts samt drivning av andra former i plåt, däribland en trädgårdsspade. Plåtarbeten har även resulterat i bland annat en fågel, trollsländor och en namnskylt där flertalet tekniker använts för önskvärt resultat. En ljuskrona med hållband kombinerat med delar i lera tillverkades. Tekniker som arbetats med är nitning, svetsning samt experiment med plasmaskäraren. Ytbehandlingar, däribland svartbränning samt med olika syror, har utforskats samt blåning av plåt genom värmning av materialet. Lödning har demonstrerats samt testats på. Trådarbeten, däribland litet livsträd, samt ett större tredimensionellt arbete med flertalet olika järntrådar växte fram. Smycken, där de studerande tillverkat egna ringar och sammanfogat till olika länkar i form av arm- och halsband, har det arbetats med. Ett knivsmidesprojekt påbörjades men fullföljdes inte på grund av undantagstillståndet och den därpå följande distansundervisningen. Stort fokus har legat på de studerandes egna projekt från idé, skiss, materialexperiment till färdigt objekt med handledning av läraren. Studiebesök i Sjö kvarteret där bygandet av jakten Alanta pågår och till smedjan genomfördes den 10 mars.

Konst (ML) 155 lektioner

Undervisningen har gett grundläggande kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och mixed mediatekniker. Konstundervisningen omfattade färg-, perspektiv- och kompositionslära samt arbete med stilisering, bild- och formspråk. Undervisningen har gett kännedom om olika material och tekniker samt stilinriktningar inom konstämnet. De studerande har utvecklat sin kreativitet och förmåga att avbilda och uttrycka sig bildmässigt. Utställningsproduktion till utställningen "Skapande processer" på biblioteket i Finström under mars månad har ingått i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Trä (AS-W) 148 lektioner

Höstterminen inleddes med att slöjda i färskt trä och med fokus på arbete

med handverktyg, såsom yxa, bandkniv, täljkniv och skedknivar. Vi arbetade med björk och med olika tekniker framarbetade de studerande först krokarna och därefter skedar och slevar. Formgivningen av de olika projekten var mångsidig; det blev både skulpturala objekt och bruksföremål. Arbetet fortsatte med krympburkar där färskt trä användes som när det torkade fäste runt ett torrt ämne.

Mätstickor med djurmotiv snidades fram. Ett omfattande projekt med svepaskar genomfördes där svepen syddes med granrötter. Många olika dekorativa ändavslut och tekniker arbetades det med. Gångjärn i trä tillverkades och utsmyckningar med träsnideri samt kombinerade detaljer i trä och metall genomfördes. Kombination av trä och metall genomfördes även i en trädgårdsspade där bladet arbetades och drevs i stålplåt och handtaget snidades i färsk en. En rikt

Foto: Agneta Heinonen

dekorerad bärplockarpall snickrades. Flertalet projekt skissades det på, däribland en vävpall. På grund av undantagstillståndet och den därpå följande distansundervisningen kunde inte alla individuella projekt genomföras. Olika ytbehandlingar och test av oljor på flertalet träslag har det experimenterats med.

Keramik (PB) 150 lektioner

Kursen inleddes med en introduktion i de grundläggande teknikerna i keramik - tumning, ringling, platteknik och drejning. Den spännande tekniken att bränna Raku-keramik ger de studerande insyn i effekten av hög värme på keramiska material.

De studerande fick tillfälle att utveckla sina personliga konstnärliga uttryck i keramik. En nyhet i år var produktdesign där de studerande skapade förlagor till serieproduktion av muggar med hjälp av en 3D skrivare. Projektet var långt framskridet, med alla produktionsformer tillverkade, när undantagstillståndet avbröt arbetet. Trots svårigheter lyckade de flesta att producera några exemplar av sin muggdesign innan skolslutet. Alla studerande är välkomna att besöka keramikklubben nästa skolår för att fullfölja projektet, bara restriktioner om sammankomster lättar till dess.

IKT (PBe) 15 lektioner

Informations- och kommunikationsteknologi. Grundkurs i datoranvändning. I kursen behandlades fyra delar: Filhantering, operativsystem, Microsoft Office (Word, Excel och

Foto: Sisa Långkvist

PowerPoint) och internetanvändning. För godkänd kurs gällde aktiv närvaro (85 %) samt gjorda uppgifter i respektive del.

Art Park (BE-S, PB, ML) 18 lektioner

Projektet hade inletts och flera spännande projekt hade skissats när coronakrisen avbröt verksamheten. Därför kommer Art Park denna säsong att bestå av tidigare års konstverk.

FÖRDJUPNINGÅR

Efter att ha följt fördjupningsårets studieplan skall de studerande ha erhållit grundkunskaper, färdigheter och konstnärlig framställning i ett hantverkskunnande. Utbildningen utgör en bra grund för fortsatta studier inom ämnesområdet eller för att kunna verka som hantverkare.

De studerande valde fyra ämnen bland alternativen textil, vävning,

Foto: Lina Nyberg-Heiniö

keramik, konst, trä och metall. Deras schema har gått parallellt med grundårets schema. Fördjupningsårets studerande har haft verkstadsarbete då grundåret har haft något av de ämnen som inte valts.

Textil (LN-H) 156 lektioner

Undervisningen har gett fördjupade kunskaper inom sömnad, tovning och tygtryck. Fördjupningsårets studerande har deltagit i gemensamma projekt tillsammans med grundåret och deltagit i den undervisning som känts ny och meningsfull. I de tekniker studerande redan har kunnat grunderna har de haft möjlighet att fördjupa sig. Fördjupningsårets studerande har även jobbat med olika projekt som ingår i deras slutprojekt. De har bl.a. sytt dockor, gjort läderarbeten, tryckt på tyger och sytt kläder.

Vävning (LN-H) 155 lektioner

Undervisningen har gett fördjupade kunskaper inom vävning. Studerande började med att väva band med mönsterplockning. Efter det har de lagt upp egna vävar och vävt bl.a. halsduk med pepitamönster, handskar i fiskben/gåsöga och mohairplädar. Bildväv, virkning och maskinstickning har också ingått.

Trä (AS-W) 155 lektioner

De studerande har arbetat med individuella projekt, däribland träsnideri i hjärtformat smycke. En kåsa i färskt trä slöjdades fram. En täljhäst skissades det på och måtten anpassades för den studerandes behov. Formspråket var levande och ämnets naturliga form togs tillvara. Flertalet ramar till ett vävprojekt och en bordskiva i oxel tillverkades.

Metall (AS-W) 151 lektioner

De studerande inledde terminen med Heta arbeten kurs och säkerhetsgenomgång av respektive verkstad. De studerande har arbetat med egna projekt från idé, skiss, materialprov och experiment till färdiga objekt genom fördjupade studier. Smycken i olika plåtar samt i flertalet olika tekniker har genomförts. Omsorgsfullt sökande av och bearbetande av materialet har gett många viktiga uttryck. Experiment med smycken genom olika ytbehandlingar samt patinering av olika syror har testats.

Ett större smidesprojekt; en golvljusstake med ståndare bearbetade i fjäderhammaren och med utpenade

ljushållare för flertalet kronljus, där bottenplattan var återbruk, genomfördes och även ett projekt kombinerat med keramik och smide i form av en golvstående lampa. Flertalet större luffarslöjdsprojekt gjordes.

Arbetet kombinerades med ett underlag med rikligt träsnideri. Ett plåtarbete som kombinerades med järnsmide i form av en ros, drevs och smiddes. Blommans blad fick ådringar genom arbete med mejsel och hammare.

Studiebesök i Sjö kvarteret där bygandet av jakten Alanta pågår och till smedjan genomfördes den 10 mars.

Keramik (PB) 150 lektioner

De studerande fördjupade sig i keramik med egenplanerade projekt, där läraren hjälpte till med planeringen samt val av tillverknings- och bränningsteknik.

Konst (ML) 155 lektioner

Undervisningen har gett fördjupade kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och mixed media tekniker. Konstundervisningen omfattade färg-, perspektiv- och kompositionslära, arbete med stilisering samt bild- och formspråk.

Undervisningen har gett vidgade kunskaper om olika material och tekniker samt stilinriktningar inom konstämnet. De studerande har utvecklat sin kreativitet och fördjupat sin egna förmåga att avbilda och uttrycka sig bildmässigt. Utställningsproduktion till utställningen "Skapande processer"

Foto: Anna Sundblom-Westerlund

på biblioteket i Finström under mars månad har ingått i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Slutarbete (LN-H) 65 lektioner

Projektet pågick under en stor del av vårterminen och bestod av en teoretisk och en praktisk del. Studerande gavs möjlighet att fördjupa sig inom något eller några av de ämnen som de valt att studera under fördjupningsåret. Målet var att studerande, efter två års studier skulle fundera kring hur de vill presentera sig som hantverkare. De skulle dokumentera med text och bild och avslutningsvis bygga upp en egen "monter" ca 1 x 1 m för att visa några utvalda produkter.

Eftersom terminen avslutades med distansstudier fick studerande bygga upp sina "montrar" hemma. De fotograferade och bilderna visades tillsammans med muntlig presentation via "möte" på Teams. Bilderna publicerades också på skolans hemsida och på skolans Facebookkonto.

GEMENSAMMA KURSER **Kommunikation & dokumentation** **(PBe) 50 lektioner**

I kursen ingick att dokumentera arbetsprocesser och produkter i text och bild i en portfolio. Kursen bestod av handledning i datorkunskap, grundkurs i bildbearbetning i Adobe Photoshop och layout i Adobe In Design och Illustrator. De studerande fick sedan arbeta med att dokumentera sitt eget arbete i text och bild. Kursen innehöll även webbaserade redigeringsverktyg, webbplanering och grafisk design för webb. Sista delen av kursen genomfördes på distans.

Pilflätning (SM) 31 lektioner

Undervisningen omfattade grunderna inom pilflätning för grundårets studerande och fördjupade kunskaper för de studerande på fördjupningsåret.

Ergonomi och hälsa (MJ) **30 lektioner**

De studerande tog tillfället i akt att ägna tid åt sin fysik på lite olika sätt. En del föredrog lärarledd undervisning, andra promenader och liknande i enskildhet. Samtliga kunde få sig något viktigt till livs under kursen och tid för träning uppskattades. Exempel på aktiviteter var styrketräning, afrikansk dans, utegym, skogsvandring, bodywise, jonglering samt paddling. De sista tillfällena har genomförts som distansundervisning till följd av Coronapandemin.

Studieresor (LN-H) 16 lektioner

På höstterminen gjordes en studie-

resa till Tallin. Där besökte vi en hantverksmässa samt flera intressanta butiker och muséer i gamla staden. Under vårterminen hade vi planerat att åka till Helsingfors för att se på hantverk och design, men p.g.a. undantagstillståndet gjordes i stället en digital studieresa. Studerande fick ta del av ett dokument med bilder och länkar till de platser som vi annars skulle besökt.

Verkstadsarbete, 55-354 lektioner

Under verkstadsstimarna arbetade studerande på egen hand i valfri verkstad.

Pilflätning Foto: Lina Nyberg-Heiniö

Deltidsutbildning **i naturfoto**

Deltidsutbildningen i naturfoto erbjuder en ettårig gedigen och sammanhängande vuxenutbildning i de flesta aspekter av naturfoto. Deltagarna träffas på foto-workshops ett antal gånger under läsåret, antingen på Åland eller i någon annan intressant naturmiljö runtom i Norden. Däremellan lämnar deltagarna in hemuppgifter digitalt som de får feedback på. Under fotoresorna och en del kurser på Åland har fristående deltagare kunnat delta. Dessa kurser är markerade nedan med *.

I slutet av utbildningen har varje deltagare presenterat en egen portfolio och vi har gjort en klassutställning som ställts ut på Ålands konstmuseum, på skolan och som kommer att ställas ut på en större fotomässa i Sverige under hösten.

GRUNDÅR

Naturfototeknik (AH) Åland/Kökar* **28.08–01.09 (5 dagar, 40 lektioner)**

Introduktion till utbildningens upplägg och olika moment. Vi gick igenomamerateknik, utrustning och grunderna i bildbehandling. Vi försökte "tappa till" luckorna i deltagarnas tidigare kunskaper. Två dagar av kursen var förlagda till Kökar och Källskär, där olika bilduppgifter genomfördes.

Landskapsfotografering (AH) **Kebnekaise*,** **18.09-22.09 (5 dagar, 40 lektioner)**

Foto: Andy Horner

Med bas på fjällanläggningen i Nikkaluokta vandrade vi in mot fjällen, som just då stod i finaste höstskrud. Samtidigt övade vi oss på tekniker för landskapsfotografering och vi gick igenom olika sorters ljus, väder, perspektiv, komposition och filteranvändning. Sista kvällen fick vi möjlighet att fotografera ett fint norrsken.

Bildkritik, nattfotografering (AH) **Åland, 05-06.10 (2 dagar, 16 lektioner)**

Vi gick igenom och övade på tekniker för nattfotografering - både astrofotografering, befintligt ljus och konstbelysning samt olika ljusfenomen. Vi fick också grundkunskaper i de meteorologiska processerna, som en naturfotograf bör känna till. Vi gjorde en gemensam genomgång av deltagarnas hemuppgifter med tips om hur de kunde utvecklas.

**Landskap/Norrskan (AH) Lofoten*,
23–27.10 (5 dagar, 40 lektioner)**

Med bas på Flakstadöya, mitt i södra Lofotens dramatiska kust- och bergslandskap, övade vi oss på landskapsfotografering med betoning på havs- och strandmiljö, samt nattfotografering av framför allt norrsknen. Vi lärde oss hantera och skydda kameratrustningen i fuktiga förhållanden.

**Naturfotofestival (AH) Vårgårda,
01-03.11 (3 dagar, 24 lektioner)**

Under två dagar tog vi del av ett stort utbud av naturfotoutställningar och bildföredrag av Nordens ledande naturfotografer på den stora naturfotofestivalen i Vårgårda, Västergötland. Studerande på fördjupningsåret ställde ut bilder tagna under fjolårets kurser.

Foto: Andy Horner

**Bildbehandling/bildkritik (AH,
PBe)**

23-24.11 (2 dagar, 16 lektioner)
Grundkurs i bildbehandling med Photoshop CC. Vi gick igenom tekniker för fotografering i svartvitt och gjorde en utflykt till Degersand, med tema svartvitt. Vi hade en gemensam genomgång av deltagarnas hemuppgifter med tips om hur de kunde utvecklas.

**Porträttkurs (AH) Åland*,
14-15.12 (2 dagar, 16 lektioner)**

Vi gick igenom blyxtteknik, studio-blyxtar och ljussättning för porträtt, både i studio och inomhusmiljö med befintligt ljus. Deltagarna fotograferade varandra som modell i olika situationer.

Foto: Andy Horner

**Bildkritik och vinterfotografering
(AH) Åland 18-19.01
(2 dagar, 16 lektioner)**

Denna helg ägnade vi oss åt vinterfotografering i kustmiljö och de olika förutsättningar som gäller för fotografering på vintern - ljuset, vädret och de fysiska utmaningarna. Vi gjorde en fotoutflykt till Ramsholmen och en utflykt till Hammarudda i gryningen. Vi hade en gemensam genomgång av deltagarnas bilduppgifter med tips om hur de kunde utvecklas.

**Vinterfotografering (AH)
svenska fjällen*, 06-09.02
(4 dagar, 36 lektioner)**

Med bas i Särna utforskade vi Fulufjällets nationalpark och Idrefjället. Vi lärde oss hur man tar sig fram med snöskor och hur man skyddar sig själv och sin kamera i extrem

kyla samt allmän säkerhetstänkande när man rör sig i vinterfjällen.

**Naturfotofestival i Västerås (AH)
14-16.02 (3 dagar, 24 lektioner)**

Deltagarna tog del av ett digert bildföredragsprogram och utställningar av framstående naturfotografer. Skolan hade också en monter med marknadsföringsmaterial gällande våra utbildningar i naturfoto.

**Gör din egen hemsida/bildkritik
(AH, PBe) Åland, 29.02-01.03
(2 dagar, 16 lekt)**

Deltagarna lärde sig konstruera en egen hemsida i bl.a. Word Press och liknande program. Vi gick igenom tekniken för att göra timelapse-filmer med digital systemkamera och vi gjorde en timelapse-film när de stora färjorna anlöpte Västerhamn på eftermiddagen.

Nedanstående kurser har inte kun-
nat genomföras efter den 18 mars
på grund av kursens upplägg som
närundervisning.

Fågelfotografering, Öland,
26–29.03 (4 dagar, 32 lektioner)

Presentationsteknik/utställning,
Åland, 17-19.04

(3 dagar, 24 lektioner)

Björn och vargsafari, östra Finland,
30.04-03.05 (4 dagar, 36 lektioner)

Växtfotografering/makro/fåglar,
Åland/Sälskär, 22-24.05

(3 dagar, 24 lektioner)

Sjöfåglar och landskap, Varanger,
08-14.06 (7 dagar, 56 lektioner)

FÖRDJUPNINGÅR

Deltagare som tidigare gått en
grundkurs (på deltid eller på heltid
på ÅFHS) har haft möjlighet att ta
ett fördjupningsår i naturfoto. Då har
man studerat parallellt med grundå-
rets studerande och haft möjlighet
att vara med på alla deras kurser.
Dessutom har de arbetat med större
egna handledda projekt, som kan
leda till en bok, utställning, bildföre-
drag eller liknande. På grund av att
hela kursen inte kunnat genomföras
i år kommer dessa studerande att
slutföra sina projekt under kom-
mande läsår.

Sysselsättningsfrämjan- de kurs med inriktning på arbetsliv och hälsa

Under vårterminen har skolan
i samarbete med AMS (Ålands
arbetsmarknads- och studieservi-
cemyndighet) ordnat en sysselsätt-
ningsfrämjande kurs med inriktning
på arbetsliv och hälsa. Kursen om-
fattade 14 studieveckor från den 13
januari till 24 april. 12 arbetsökande
togs in till kursen via AMS.

Kursen har gett en överblick och
en möjlighet att känna sig för inom
ämnena som fysisk aktivitet i relation
till hälsa, personlig utveckling och
mindfulness, vardagsmassage, fri-
luftsliv på grundnivå, keramik, konst,
kommunikation och förmågan att
uttrycka sig i tal samt samhällsorien-
terande ämnen. De studerande fick
också personlig coaching vad gäller
fortsatta kariärval.

Kursen har varit indelad i följande
ämnesområden:

Hälsa och friskvård (MJ)

180 lektioner

Träning på grundnivå för både kropp
och knopp undervisades i långsamt
tempo både inomhus, utomhus i
utegym samt ute i naturen. Grun-
derna lades inomhus och togs sedan
med utomhus där de nya färdighe-
terna kunde testas. Rörlighetsträning
var en betydande del av träningen.
Varje pass hade en vandring eller
promenad i för de studerande valbar

Foto: Marie Johansson

miljö; skogen eller landsväg enligt
egna förutsättningar. Stryketräning
förlades både till utegymmet och trä-
ningsrummet. Övningar skedde med
och utan redskap under samtliga
diskussioner om kroppens funktion
och behov, liksom betydelsen av att
ha tankarna med sig när man tränar.
Tid kunde läggas på rörelsernas
exakthet så att förståelsen kunde
utvecklas och inläring ske i lugn
och ro.

Hjärngymna var en viktig del där
jonglering och annan objektmani-
pulation var en viktig del. Träningen
skedde både individuellt och i grupp.
Deltagandet var frivilligt och det gick

bra att stiga ur och se på om utmatt-
ning uppnåddes. Träningsformerna
var varierade och omfattade; hiit,
styrketräning, bodywise, dans och
annan funktionell helkroppsträning
samt vandring i skogsmiljö.

Mindfulness, mentalträning, avspänning och vardagsmassage (MJ) 30 lektioner

En metod för muskulär avspänning
och mental träning lärdes ut och
upprepades varje gång, så länge
närstudier var möjligt. Rutiner och
metoder grundlades och repetera-
des för att var och en skulle kunna
upprepa metoden själv hemma.

Massage lärdes ut vid ett par tillfällen men hann inte etableras på riktigt. Teoriundervisning om hjärnans funktion och vikten av att spänna av och återhämta sig, presentation av forskning kring avspänning, metoder och grundbegrepp kring ämnet diskuterades och inventerades.

Efter 17 mars då distansperioden till följd av undantagstillståndet inleddes gavs övningen för avspänning och mental träning ut som text och de studerande uppmanades öva själva utan lärarens röst som stöd, en utmärkt övning för att befästa kunskapen. Veckovisa övningar innehållande mindfulnessövningar, meditativ gång och meditation i naturen presenterades sedan för gruppen digitalt.

Personlig karriärcoaching, 6-8 timmar/deltagare (MD) (motsvarar ca 60 lektioner)

6-8 timmar individuell karriärcoaching har erbjudits varje deltagare; en timme varannan vecka. Vi har jobbat med en strukturerad metod för kartläggning av personliga värderingar, intressen, kunskapsområden och erfarenheter. De avslutande coachningstillfällena för insikt inåt och planering framåt har utförts genom digitala mötesmetoder.

SkriVA CV (EE-A) 15 lektioner

Kursen har innehållit olika mallar och typer av CV:n så att deltagarna kan skapa sin egen CV som de är nöjda med.

Arbetsintervju (EE-A) 15 lektioner

Vi har diskuterat vad som är viktigt på en arbetsintervju, haft digitala möten med personer som i sina yrkesroller är vana att anställa, både kommunalt som i privata företag. Deltagarna har även fått fundera ut svar på de vanligaste frågorna man får under en intervju.

Kommunikation och samspel (BE-S) 15 lektioner

Kursen omfattade både teoretiska och praktiska övningar i retorik, kroppsspråk och att utveckla sin uttrycksförmåga. Att "våga tala", att tala är mer än bara ord, att bygga upp självförtroendet och hitta styrkan och glädjen i att hålla ett framförande. "Fallgropar" som en talare/föredragshållare kan råka ut för i olika sammanhang behandlades och diskuterades.

Ålandskunskap (MD) 30 lektioner

I Ålandskunskapen inleddes kursen med frågan -Vad är det som är speciellt med det åländska samhället? Kursen har erbjudit utflykter i det åländska landskapet; historia, självstyrelse, ekonomi m.m. Föreläsningar och studiebesök har varvats. De sista veckorna erbjöds distansstudier via Wilma och Teams.

Utveckla din svenska (EE-A) 30 lektioner

Deltagarna med annat modersmål än svenska har fördjupat sina kunskaper i att läsa, skriva och

lyssna på svenska genom övningar, massmedia och litteratur. Enskilt arbete har varvats med aktuella diskussioner.

Teckning och målning (ML) 30 lektioner

Det här var en grundkurs i teckning och målning. Vi använde och prövade på olika tekniker och material och övade upp vår förmåga att se och iaktta form, färger och kontraster. Under kursen avbildade vi och försökte återge olika slags motiv och lära oss några grunder inom bildkomposition. Vi utforskade och experimenterade med färgblandningar, tecknade med blyerts och färgpennor samt målade med täckfärger, akvarellpennor och mixed media. Grunderna i färglära ingick i undervisningen och vi arbetade också i svartvitt och övade upp vår förmåga att skapa utgående från egna bildidéer.

Foto: Monique Lundberg

Keramik (PB) 30 lektioner

De studerande hade fått del av de grundläggande teknikerna inom keramik; ringling, drejning, platteteknik, dekorering och glasering när undantagstillståndet avbröt verksamheten. Tyvärr blev det inte några rakubrännningar fast tillverkningen hade påbörjats.

Textila tekniker (LN-H) 30 lektioner (valbar)

De studerande har provat på och lärt sig grunderna i flera olika textila tekniker. De började med att knyta makraméarmband, göra drömfångare och smycken i återbruksmaterial. Sedan fick de grunder i tovning. Det blev sittunderlag och tredimensionella figurer. Efter det var det dags för tygtryck. Studerande skar egna plastschabloner och tryckte på tyger. Avslutningsvis jobbade studerande under temat Återbruk. Några sydde nya produkter av gamla tyger och andra jobbade med att lappa och laga.

Fotografering (AH) 30 lektioner (valbar)

Deltagarna fick en orientering i kamerateknik på distans och de fick låna systemkamerautrustning av skolan och fotouppgifter att göra hemma. Kort genomgång av porträttfototeknik med hjälp av undervisningsmaterial och tutorial på Youtube. Deltagarna fick porträttuppgifter att göra hemma. Feedback på bilderna gavs på distans.

Iskunskap och långfärdsridsko- åkning (MJ)

30 lektioner (valbar)

Is saknades största delen av kursen men trots det gick det utmärkt att hålla en fullgod säkerhetsövning där studerande fick bekanta sig med kallvatten fullt påklädda samt klä om utomhus, blöt och kall, vilket ju faktiskt är en viktig sak i sammanhanget. Simning i torrdräkt kunde idkas och det gav ökad förståelse för viselse i kallt vatten. I brist på is idkades paddling som ersättningsaktivitet. En kort skridskotur på naturis kunde genomföras. En isvandring med torrdräkt kunde också genomföras med full utrustning och bad.

Utomhusmatlagning över öppen eld samt trangiakök (MJ)

30 lektioner (valbar)

Till följd av undantagstillståndet kunde kursen inte genomföras eftersom den innehåller moment som behöver handledas rent praktiskt för att det ska kunna göras på ett ansvarsfullt sätt. Teoretisk undervisning om olika typer av stormkök har dock genomförts och de studerande hann lära sig göra upp eld i en annan delkurs.

Åländska vandringsleder, njutbara utflykter vintertid (MJ)

30 lektioner

Kursen hann inte genomföras innan undantagstillståndet tog vid till följd av Coronapandemin. De timmar som låg före 17 mars genomfördes som planerat.

Foto: Marie Johansson

Digital kompetens (PBe)

30 lektioner

Informations- och kommunikationsteknologi. Grundkurs i datoranvändning inklusive filhantering, operativsystem, Microsoft Office (Word, Excel och PowerPoint) och internetanvändning. På slutet hann vi med en snabb titt på Adobe-paketet (Photoshop, InDesign och Illustrator). För godkänd kurs gällde aktiv närvaro (85%) samt gjorda uppgifter i respektive del. Kursen genomfördes delvis som distansstudier via Wilma och Teams.

Statistik

Linje

Antal studerande

	Läsårets början, totalt	Läsårets början, kvinna	Läsårets början, man	Tillkom- mit/av- brutit	Läsår- ets slut, totalt
NYALinjen	12			+9 /-6	15
Hantverk, grundår	6	6	0	0	6
Hantverk, fördjupningsår	4	4	0	0	4
Deltidsutb. i naturf, grundår	4	1	3	0	4
Deltidsutb. i naturf, fördjupningsår	7	4	3	0	7
Sysselsättnings- främjande kurs	12	10	2	-2	10
Totalt	45			+9/-8	46

De studerandes uppgivna hemkommuner vid skolstart

Åland	40	Sverige	6
Finström	5	Järfälla	1
Hammarland	6	Lidköping	1
Jomala	2	Luleå	1
Lemland	1	Stockholm	1
Mariehamn	16	Tärnaby	1
Saltvik	6	Örebro	1
Sund	4		

Förvaltning

Skolans ägare och uppgift

Landskapet Åland är huvudman för Ålands folkhögskola. För att handha förvaltningen av verksamheten och för att utveckla skolan tillsätter landskapsregeringen en direktion, bestående av sex medlemmar, för fyra år i sänder. Representanter för studerande, lärare och personal har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

Ålands folkhögskola bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1999:53) om Ålands folkhögskola och av direktionen fastställt reglemente.

Verksamhetens långsiktiga mål är att:

- erbjuda en miljö för allsidigt lärande såväl intellektuellt, emotionellt som socialt
- göra det möjligt för studerande att påverka sin egen livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen
- främja de studerandes studieintresse och eget skapande samt att öka deras delaktighet i kulturlivet
- ge de studerande insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen, historien och kulturen samt att främja internationell förståelse och fredsvilja
- ge de studerande kunskaper och erfarenheter som stärker dem inför fortsatta studier för examen och yrke

Direktionen

Direktionens medlemmar:

Ordinarie medlemmar

Olin Camilla, ordförande
Winé Göte, viceordförande
Karlsson Sören
Eriksson Roger
Mattson Åke
Söderlund Sanna

Personliga ersättare

Danielsson Jonas
Holmberg Mikael "Igge"

Gestberg Solveig
Jansson Cecilia
Svens Petra

Studeranderepresentant

Edenberg Emma
Wickström Jessica

Ersättare

Mathisen Emilia
Welin Arvid

Lärarrepresentant

Bergström Peter

Nyberg-Heiniö Lina

Personalrepresentant

Nyman Åsa

Laaksonen-Dimic Marie

Direktionen har under tiden 6 juni 2019 till den 27 april 2020 hållit 7 reglementsensligt sammankallade sammanträden vid vilka olika frågor som rör skolans verksamhet och utveckling behandlats. Rektor är föredragande och sekreterare i direktionen.

Lärarkollegiet

Samtliga ämneslärare och timlärare i huvudsyssla har tillhört lärarkollegiet. Lärarkollegiet har hållit 11 möten under läsåret och därtill har det hållits 4 gemensamma lärar- och personalmöten. Rektor har varit ordförande medan sekreteraruppdraget har cirkulerat mellan lärare och personal.

Rektor

Säll-Öfverström Maria (MS-Ö)

Artenom, ämneslärare.

Prorektor

Bradley Paul (PB)

MEd, B.A. Lärare, keramiker
IT-ansvarig

Ämneslärare

Dolke Monica "Mojje" (MD)

Fil.mag. Ämneslärare. Undervisat i ämnesintegrerade projekt, samhällskunskap och historia. Studiehandedare, biblioteksansvarig

Ehn-Schauman Bodil (BE-S)

Dramapedagog. Undervisat i drama, teater, fritt skapande, ämnesintegrerade projekt och kommunikation.

Ekström-Andersen Eva (EE-A)	Ämneslärare. Undervisat i svenska, engelska och utveckla din svenska samt english for fun
Horner Andrew "Andy" (AH)	B.A. Fotograf. Undervisat i foto
Johansson Marie (MJ)	Ämneslärare. Undervisat i friluftsliv och sport
Nyberg-Heiniö Lina (LN-H)	Ped.mag. Ämneslärare i textilt hantverk
Timlärare i huvudsyssla	
Bergström Peter (PBe)	M.F.A. Yrkesämneslärare. Undervisat i medieämnen, IT-handledare, marknadsföringsansvarig
Lundberg Monique (ML)	Ped.mag. Konstnär. Undervisat i konstämnen
Sundblom-Westerlund Anna (AS-W)	Undervisat i järnsmide, metall och träslöjd

Lärare i samarbete med Ålands yrkesgymnasium

Rosenqvist Peter (PR)	Fysik, matematik
Kuhmlin Mattias (MK)	Matlagning

Övriga undervisningstjänster

Madsen Steen (SM)	Pilflätning
Söderlund Kjell	Avancerad digital bildbehandling
Askeland Per Arne	Nattfotografering
Löthman Pär	Läroassistens

Övrig personal

Eker Erica	Städare
Häger Irina	Kosthållare
Karlsson Hanna	Kock
Laaksonen-Dimic Marie	Skolcoach
Nedergård Glenn	Fastighetsskötare (Fastighetsverket)
Norrman Anders	Vaktmästare (Fastighetsverket)
Nyman Åsa	Skolekonom

Studerandevård

Studerandevårdsgruppen har haft följande sammansättning:

Dolke Monica "Mojje"	Lärare
Ekström-Andersen Eva	Lärare
Laaksonen-Dimic Marie	Skolcoach
Mattsson Marina	Skolpsykolog
Silvander Pernilla	Skolkurator
Sjöberg Jasmine	Skolhälsovårdare

Studerandevårdsgruppen har sammanträtt fyra gånger under läsåret. Telefonkontakt och konsultation har skett enligt behov. Skolhälsovårdaren har haft mot-

tagning på skolan enligt överenskomna dagar. Skolpsykologen och skolkuratoren har vistats på skolan och haft mottagning på skolan enligt behov.

Elevförbundet

Protokoll från Ålands folkhögskolas elevförbundsmöte, lördagen den 1 februari 2020.

Dagen inleddes med välkomstord av rektor Maria Säll-Öfverström och en kort presentation av skolans verksamhet samt lärarpresentation av de närvarande från kollegiet.

1. Mötet öppnades kl. 13.50. Närvarande var sammanlagt 29 personer.
2. Till mötesordförande valdes Susy Ahlström, till vice ordförande Sten-Erik Fagerlund, till mötessekreterare Monica Dolke samt till protokolljusterare utsågs Christina Pettersson samt Christian Beijar.
3. Mötet konstaterades lagenligt sammankallat
4. Årsberättelsen för 2019 godkändes
5. Bokslutet för 2019 samt granskningsberättelsen godkändes
6. Styrelsen beviljades ansvarsfriet (Under denna punkt agerade Sten-Erik Fagerlund, viceordförande, ordförande)
7. Susy Ahlström omvaldes till ordförande för 2020.
8. Sittande styrelse, inklusive suppleanter ställde upp för omval och omvaldes: Bodil Ehn-Schauman, Rainer Kronstam, Gunilla Lundström, Kjell Sipinen, Bertil Johansson (suppleant) och Annika Sjöholm (suppleant)
9. Till verksamhetsgranskare valdes Sven-Anders Danielsson och Bo-Erik Sandell på nytt.

10. Övriga ärenden
  - Mötet beslöt att Elevförbundets konton ska byta bank. Ordförande verkställer.
  - Diskussion om Elevförbundets vara eller icke vara. Elevförbundets styrelse ska se över annonseringen inför årsmötet och skolan ska sätta in information om mötet på skolans hemsida redan under hösten. Understöd för att Elevförbundets ska vara kvar.
11. Mötet avslutades kl. 14.15.

Ordförande Susy Ahlström
Sekreterare Monica Dolke
Protokolljusterare Christina Pettersson
Protokolljusterare Christian Beijar

Efter Elevförbundsmötet inleddes så den mer informella delen av dagen. Bodil Ehn-Shauman läste den sedvanliga välkomstdikten för alla närvarande innan de jubilerande årskullarna fick ta del av vad som hittats i respektive års verksamhetsberättelser och arkivmaterial från Landskapsarkivet.

Sex jubilarer firade 70 års jubileum. De var 35 stycken, 10 pojkar och 24 flickor som gick året 1949-1950. I verksamhetsberättelsen har rektor Jan-Erik Eriksson noterat att "uppförandet i stort sett varit gott under året". Diskussion om varför ingen tavla finns i skolans matsal av rektor Jan-Erik Eriksson uppstod spontant. Tidigare rektor Sten-Erik Fagerlund visste att berätta att tavlan som beställts varit så dålig att den inte gick att hänga upp. I stället hängdes upp en bronstavla av Jan-Erik Eriksson, vilken dock också saknades... tidigare husmor Siv

Eriksson gick nu på upptäcktsfärd och kunde under mötet hitta bronstavlan i en låda och återbördade den till sällskapet i skolans matsal. Denna tavla ska nu hängas upp.

Bodil fortsatte berättandet och årskullen fick höra om långa dagar med städdag och bastudag på lördagar. Diskussionskvällar alla onsdagar utom de onsdagar alla fick fara på dans på Bredablick.

Flickorna funderade på hur de hade klarat att dela rum, hela fem stycken med ett gemensamt handfat. Och utan rinnande vatten så att man måste bära in allt vatten.

Gruppen hade firat traditionell Lilla jul och Fastlagstisdag med utflykt med häst och släde. I slutet av läsåret hade man också bundit de sedvanliga midsommarkronorna till skolans midsommarfirande.

En upphittad skatt, en tidning med bl a dikter om alla elever, som gruppen författat under sitt läsår överlämnades till skolan via Bodil som lovade sätta den i arkivet. Några rim lästes upp högt i matsalen. Också gamla urklipp från Ålandstidningen överlämnades till skolans arkiv.

Under läsåret hade man fått oväntat besök då Sven Jerring var på besök på Åland med sitt radioprogram Barnens brevlåda. Han valde då att besöka Folkhögskolan. En av damerna mindes dikten han snabbt diktade ihop till henne:

*"Måne på latinska språket – Luna"
Borde lysa denna natt på mig och Runa
Men mig väntar en supé på Socis
Och på Runa, hennes fästman – Osis!"*

De tre besökande som firade 60-års jubileum hade varit 23 elever varav 9 pojkar och 14 flickor under läsåret 1959-1960. Denna årskull var den sista innan skolans internat byggdes eftersom boendet i dåvarande byggnader hade varit fullt. Flickor hade fått bo i Kavaljersflygeln också.

Eftersom verksamhetsberättelsen från deras år inte gick att hitta hade Bodil pusslat ihop fakta från deras tidigare jubileumsträff och från tidningen "Hoppet" som finns på Landskapsarkivet.

Kollegiet bestod av nästan samma lärare, utom textillärare Ann-Britt Verho som detta läsår jobbade sitt tredje år på skolan, hon deltog också denna dag i Elevförbundsmötet. Skoldagarna hade varit långa och innehållsrika och diskussionerna på onsdagskvällarna givande. Bland annat hade diskuterats i vilken ålder det är lämpligt att gifta sig. Förslag på att skolan borde vara två-årig framfördes av eleverna under deras läsår.

Året var som vanligt fullt av firanden, men det som jubilarerna mindes bäst var slädpartiet på Fastlagstisdagen. En av flickorna, Christina Pettersson, hämtade familjens häst Mona från gården i Tärnebolstad och när Mona kom till storbacken efter skolan fick hon för sig att skena – hon ville vara först av de 4-5 hästarna i ekipagen. Detta fick som resultat att hästen från Åttböle som en av pojkarna, Ragnar Erlandsson, hämtat blev så skrämmd av den skenande Mona att han lyckades välta sin släde och alla som satt i den åkte ur.

Jubilarerna mindes också att när det firades taklagsöl för det nya inter-

natet och pojkarna trodde de fick delta sade rektorn " Hörnri pojkar – det är inget för er".

Bodil passade slutligen på att efterlysa årskullens skolfoto då vi på Folkhögskolan saknar detta i vår samling.

På plats fanns också 11 jubilarer som firade 50-års jubileum. De hade under läsåret 1969-1970 varit "ett ungt gäng" bestående av 28 flickor och 14 pojkar.

Nya rektorn Sten-Erik Fagerlund gjorde sitt första läsår och fanns också på plats denna dag för att träffa sin första årskull. Även husmor Siv Eriksson (som under läsåret 1969-1970 redan hunnit jobba på skolan något år) var på plats i matsalen.

Bodil läste ur verksamhetsberättelsen om långa skoldagar och även om skola på lördagar. På skolan fanns nu både den allmänna linjen och en studielinje. Sten-Erik mindes en ung man som varit aktiv och tagit tillfället i akt att debattera mot rektor så fort möjlighet fanns: den ungen mannen, Christian Beijar, blev också politiker under senare år.

Christian Beijar mindes att eleverna under läsåret blivit inbjudna till rektor på glögg – "den första glögg jag någonsin druckit" kunde han minnas. Man kom också ihåg en Taube-afton med dans på Breidan för att samla in pengar till en skolresa till Danmark.

Muntherheten spred sig då det konstaterades att Siv haft gymnastik på sitt schema, vilket hon inte alls kunde komma ihåg. Flickorna kunde dock enas om att de varit på många promenader och att detta troligtvis varit på gymnastiken.

Under onsdagskvällarnas diskussionsaftnar hade man diskuterat bland annat "Om mannen ska hjälpa till i hushållet?" "Om kamratskap – ska man anmäla en kamrat om den kör i fyllan?" – diskussionen spårade ur och man fick avsluta kvällen.

Sten-Erik berättade om omständigheterna som förde honom från akademisk bana i Jväsaskylä till rektor för Folkhögskolan och om första mötet med tidigare husmor Greta Eriksson som inte trodde på skolans fortsatta verksamhet. Men Sten-Erik mindes också hur Jan-Erik Lindfors som först hade lovat äta upp sin hatt om det byggdes något nytt på skolans område, mjuknade till en positiv attityd och processen mot planering och budgetering av två nya byggnader som stod färdiga 1977 inleddes.

Jubilarerna mindes också att de satte upp en pjäs om Sally Salminen under läsåret där en strof ur sången som skrevs lyder "Kom låt oss följa röda tråden som vi märkt i Katrina..." på melodin "Hej tomtegubbar!" I slutet av terminen, under de sista skoldagarna drogs alla madrasser ut i korridoren på internatet så att man kunde sova tillsammans.

Sällsynt nog var inga andra årgångar representerade.

Middagen serverades kl. 15.45: Marinerad kycklingfilé med potatisgratäng, kokta grönsaker och sallad serverades till varmrätt och till dessert en läcker vaniljpannacotta med jordgubbar på. Som vanligt blev det en varm och lyckad elevförbundsdag!

Fonder och värdepapper

Ålands Folkhögskolas Fonder

06.03.2020

RESULTATRÄKNING

	1.1.2019- 31.12.2019	1.1.2018- 31.12.2018
RESULTATRÄKNING		
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter egentlig verksamhet		
3004 Dividender	13 341,66	12 783,57
3014 Räntor	0,00	67,47
Intäkter egentlig verksamhet Totalt	13 341,66	12 851,04
ORDINARIE VERKSAMHET Totalt	13 341,66	12 851,04
Intäkter egentlig verksamhet	13 341,66	12 851,04
Övriga rörelsekostnader		
Gåvor och donationer		
8284 Utdelning fr disponibla medel	-9 242,27	0,00
Gåvor och donationer Totalt	-9 242,27	0,00
Förvaltningstjänster		
8384 Bokföring, löner och ADB	-285,82	-303,78
Förvaltningstjänster Totalt	-285,82	-303,78
Övriga förvaltningskostnader		
8684 Övriga administrationskostnader	-60,50	-57,50
Övriga förvaltningskostnader Totalt	-60,50	-57,50
Övriga rörelsekostnader Totalt	-9 588,59	-361,28
ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT	3 753,07	12 489,76
Tillförda medel		
Kostnader för tillförda medel		
9086 Fondöverföringar	0,00	-67,47
Kostnader för tillförda medel Totalt	0,00	-67,47
Tillförda medel Totalt	0,00	-67,47
ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	3 753,07	12 422,29
ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER O SKATTER	3 753,07	12 422,29

ÅLANDS FOLKHÖGSKOLAS FONDER / VÄRDEPAPPER

BALANSRÄKNING	31.12.2019		31.12.2018	
AKTIVA				
BESTÄENDE AKTIVA				
PLACERINGAR				
Värdepapper	17 800,11		17 800,11	
Konstverk	5 591,62	23 391,73	5 591,62	23 391,73
SA BESTÄENDE AKTIVA		23 391,73		23 391,73
RÖRLIGA AKTIVA				
BANKDEPOSITIONER				
Ålandsbanken	188 193,37		184 440,30	
Nordea Bank	676,29		676,29	
Nordea Bank (ÅSB)	10 449,24		10 449,24	
Svenska Bildningens Vänner i Åbo	73,73	199 392,63	73,73	195 639,56
SA RÖRLIGA AKTIVA		199 392,63		195 639,56
SA AKTIVA		<u>222 784,36</u>		<u>219 031,29</u>
PASSIVA				
EGET KAPITAL				
Fonder i form av depositioner		11 776,11		11 776,11
Fonder i form av värdepapper		17 800,11		17 800,11
Övrigt eget kapital	189 455,07		177 032,78	
Räkenskapsperiodens resultat	3 753,07	193 208,14	12 422,29	189 455,07
SA EGET KAPITAL		222 784,36		219 031,29
SA PASSIVA		<u>222 784,36</u>		<u>219 031,29</u>
RESULTATRÄKNING				
ORDINARIE VERKSAMHET				
01.01.2019 - 31.12.2019				
Intäkter				
Dividender	13 341,66		12 783,57	
Räntor	0,00	13 341,66	67,47	12 851,04
Kostnader				
Arvoden	-285,82		-303,78	
Utdelning från disponibla medel *	-9 242,27		0,00	
Övriga kostnader	-60,50	-9 588,59	-57,50	-361,28
ÖVERSKOTT / UNDERSKOTT		3 753,07		12 489,76
FONDÖVERFÖRINGAR		0,00		-67,47
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT		<u>3 753,07</u>		<u>12 422,29</u>

* Utdelning från disponibla medel för inköp av utegym till skolområdet enligt direktionsbeslut 27.06.2019.

ÅLANDS FOLKHÖGSKOLAS FONDER / VÄRDEPAPPER PER 31.12.2019

Fonder - depositioner	IB	Ökning - ränta	UB	
Johannes Erikssons fond	1 285,13	0,00	1 285,13	
Västfinska Stammens fond	44,48	0,00	44,48	
A & A Granströms fond	44,48	0,00	44,48	
Byggnadsfond (gm insaml)	663,11	0,00	663,11	
Byggnadsfond	1 650,69	0,00	1 650,69	
Alfons Takolanders fond	55,12	0,00	55,12	
Fridolf Sundbergs fond	265,78	0,00	265,78	
Ålands Vänners fond	44,48	0,00	44,48	
Oskar Bomanssons fond	252,31	0,00	252,31	
Kapt V Virgins fond	53,90	0,00	53,90	
Ål. Folkhögskolas st. fond	220,25	0,00	220,25	
Ständiga medlemmars fond	156,35	0,00	156,35	
Seth Solbergs fond	1 005,87	0,00	1 005,87	
Fabrikör Kandolius fond	491,10	0,00	491,10	
Trädgårdsfonden	356,42	0,00	356,42	
Mak. Walenius don. fond	428,46	0,00	428,46	
FBF:s fond	676,29	0,00	676,29	
C G Rosenbergs fond	603,73	0,00	603,73	
Dr Tollets fond	46,85	0,00	46,85	
Stipendiefond ÅSB	3 431,31	0,00	3 431,31	
	<u>11 776,11</u>	<u>0,00</u>	<u>11 776,11</u>	
Fonder - Värdepapper				
	IB		UB	
Wärtsiläfonden	antal		antal	
Wärtsilä	9214	17 536,95	27642	17 536,95
ÅAB A	64	130,10	64	130,10
ÅAB B	41	133,06	41	133,06
		<u>17 800,11</u>		<u>17 800,11</u>

ÖPPNA FAKTUROR

Tidsperiod: 1.1.2019 - 31.12.2019

Konto							
FAKTURA	Kund	Dat.	Verifikat	Fakt. summa	Betalningar	Öppet saldo	
1470 Konstverk							
000012	EUROKONVERTEINGS DIFF	1.1.2019	20.1	0,00	0,01	-0,01	
000012IR	INGEBORG REVHEIM	1.1.2019	20.1	33,48	0,00	33,48	
000012JG	JOHAN GUSTAFSSON	1.1.2019	20.1	50,46	0,00	50,46	
000012JW	JUDITH WERDOWSKI	1.1.2019	20.1	66,98	0,00	66,98	
000012KS	KATRIN SVENSSON	1.1.2019	20.1	66,83	0,00	66,83	
000012KV	KERSTE VARDÖY	1.1.2019	20.1	33,48	0,00	33,48	
000012SS	SVANHILD SÖRLE	1.1.2019	20.1	33,48	0,00	33,48	
000012TI	TOMAS IVASKEVICIUS	1.1.2019	20.1	33,71	0,00	33,71	
000012UR	ULLA RYNNÄNEN	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
010013	EUROKONVERTEINGS DIFF	1.1.2019	20.1	0,00	0,04	-0,04	
010013IF	IDA FYRQVIST	1.1.2019	20.1	50,46	0,00	50,46	
010013JH	JANINA HOLMBERG	1.1.2019	20.1	218,65	0,00	218,65	
010013JR	JENNI RÄSÄNEN	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
010013KV	KAUJA VÄHÄTIITTO	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
010013MP	MARIA PALME	1.1.2019	20.1	50,46	0,00	50,46	
010013MT	MUSSCHE TJITSKE	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
010013RH	REET HORNER	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
010013SK	SALLA KOIVUNIEMI	1.1.2019	20.1	67,28	0,00	67,28	
020013AA	ANNICA ANDERSSON	1.1.2019	20.1	100,00	0,00	100,00	
020013LK	LINDA KARLSSON	1.1.2019	20.1	100,00	0,00	100,00	
020013PL	PETRA LINDÉN	1.1.2019	20.1	100,00	0,00	100,00	
030010MU	MERCEDES URBANO	1.1.2019	20.1	150,00	0,00	150,00	
030010SG	SOFIA GOTTBORG	1.1.2019	20.1	100,00	0,00	100,00	
050015	AINO KIVISAARI: PORTRÄTTM	1.1.2019	20.1	4 000,00	0,00	4 000,00	
Konton sammanlagt				5 591,67	0,05	5 591,62	

BALANS AKTIVA

	Årets IB	Årets förändring	Årets UB
	31.1.2019	31.12.2019	31.12.2019
BALANS AKTIVA			
BESTÅENDE AKTIVA			
Placeringar			
Övriga aktier och andelar			
1440 Övriga aktier och andelar	17 800,11	0,00	17 800,11
Övriga aktier och andelar Totalt	17 800,11	0,00	17 800,11
Övriga fordringar			
1470 Konstverk	5 591,62	0,00	5 591,62
Övriga fordringar Totalt	5 591,62	0,00	5 591,62
Placeringar Totalt	23 391,73	0,00	23 391,73
BESTÅENDE AKTIVA Totalt	23 391,73	0,00	23 391,73
RÖRLIGA AKTIVA			
Kassa och bank			
Bank			
1905 ÅAB Kapitalkonto	97 218,65	3 753,07	100 971,72
1906 ÅAB Primekonto	87 221,65	0,00	87 221,65
1910 Nordea	676,29	0,00	676,29
1920 Nordea (ÅSB)	10 449,24	0,00	10 449,24
1930 SBV i Åbo	73,73	0,00	73,73
Bank Totalt	195 639,56	3 753,07	199 392,63
Kassa och bank Totalt	195 639,56	3 753,07	199 392,63
RÖRLIGA AKTIVA Totalt	195 639,56	3 753,07	199 392,63
AKTIVA TOTALT	219 031,29	3 753,07	222 784,36

Ålands
folkhögskola
www.afhs.ax